

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 6794-2022

Medewerker	:	Gijs Toren
Team	:	Bedrijfsvoering en Communicatie
Datum	:	8 februari 2022
Portefeuillehouder	:	wethouder H. Olthof

BIJLAGEN: ☒ Voorstel aan K80 gemeenten   ☒ Voorstel tot formele organisatie van de K80   ☒ Voorbeeld begroting K80   ☒ Inhoudelijke agenda K80   ☒ K80 position paper poster
AFSTEMMING MET →   ☒ Portefeuillehouder Olthof
☒ Actief openbaar   ☐ Niet actief openbaar   ☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota
ONDERWERP   Lidmaatschap netwerk kleine gemeenten K80

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. In te stemmen met oprichting van en toetreding in de K80, het netwerk van en voor kleine gemeenten;
2. In te stemmen met de voor het lidmaatschap benodigde jaarlijkse bijdrage van € 2.200, deze voor 2022 ten laste te brengen van het rekeningresultaat via de 1^e Berap en deze te verwerken in de kadernota en meerjarenbegroting 2023-2026 als autonome ontwikkeling;
3. Wethouder Olthof te machtigen om Olst-Wijhe bij de oprichtingsvergadering te vertegenwoordigen en hem daartoe te mandateren;
4. Wethouder Olthof te machtigen om namens Olst-Wijhe tot en na oprichting zitting te nemen in het Dagelijks Bestuur van de K80 (in ieder geval in de overgangsperiode tot inrichting definitief AB en DB);
5. De raad over deelname aan de K80 via de nieuwsbrief te informeren.

SAMENVATTING

Mede naar aanleiding van de herijking van het gemeentefonds is een informele kopgroep van negen van de kleinste tachtig gemeenten sinds de zomer van 2020 ambtelijk en bestuurlijk gaan samenwerken. Olst-Wijhe maakt hier onderdeel van. Inmiddels zit de informele groep, de K80, als lobbygroep en gesprekspartner aan tafel bij het Rijk en de VNG. Om krachtiger te zijn als gesprekspartner, maar ook om in te kunnen zetten op onderlinge kennisdeling is oprichting van een organisatie nodig. De oprichting vindt plaats op 25 februari 2022, waarbij vijftig gemeenten hun voorgenomen lidmaatschap hebben uitgesproken.

INLEIDING

Informele start K80: zomer 2020 tot zomer 2021

In juli 2020 vonden een aantal (loco)burgemeesters en wethouders financiën van kleine gemeenten (<20.000 inwoners) elkaar in de zorgen rondom de herverdeling van het Gemeentefonds. Op dat moment leek het erop dat de herverdeling zou leiden tot een nadeel voor juist kleine gemeenten: rijksmiddelen zouden verschuiven van oost naar west en van klein naar groot. Alle platformen (de grote en middelgrote steden, plattelandsgemeenten, provinciale verbanden) roerden zich, maar het specifieke belang van kleine gemeenten in deze discussie bleef onderbelicht. Simpelweg omdat er voor deze (grote) groep kleine gemeenten geen platform bestond die dit geluid kon vertolken.

Vanaf de zomer 2020 tot de zomer van 2021 werkte een nog niet geformaliseerde kopgroep van negen gemeenten, waaronder Olst-Wijhe, samen. Gesteund door ruim vijftig van de circa tachtig gemeenten uit de doelgroep. We richtten ons op de rijksoverheid, de VNG, en andere gemeenten en media om ons belang te benadrukken. Met onder meer als resultaat een aangenomen motie over het voorstel herijking Gemeentefonds tijdens de ALV van de VNG op 25 september 2020. We worden inmiddels standaard uitgenodigd door de VNG en veelal het Rijk als behoefte is van overleg met de netwerken. Zo zijn we bijvoorbeeld met een groep portefeuillehouders Omgevingswet in gesprek gegaan met de bewindspersoon over de implementatie van de Omgevingswet bij kleine gemeenten. Ook was tijdens de kabinetsformatie de K80 vaste gesprekspartner voor de VNG bij lobby-gesprekken, samen met de G4, G40, M50 en P10.

Waar staan we nu, begin 2022

Gedurende dit jaar werd helder dat deze groep méér met elkaar gemeen heeft dan alleen het effect van de herverdeling van het Gemeentefonds. In vele onderwerpen zagen we gezamenlijke belangen en vraagstukken waarin kennis delen van waarde zou kunnen zijn. Het proces rond de herijking van het Gemeentefonds is nog altijd niet afgerond. We houden elkaar in dit proces vast, omdat we zien dat dit ons in positie versterkt. We hebben elkaar inmiddels breder gevonden. Het enthousiasme en de energie is groot. Na deze anderhalf jaar van vruchtbare informele samenwerking blijkt dat een lichte formele organisatie wenselijk is. We zien namelijk de meerwaarde van een meer structurele inrichting van de K80. Daarom vindt op 25 februari 2022 in een digitale bijeenkomst de formele oprichting plaats van de K80.

Het advies ligt nu voor om als gemeente Olst-Wijhe formeel lid te worden van de K80 en de (structurele) kosten daarvan te verwerken in de meerjarenbegroting. Tevens om in ieder geval tot aan de oprichting ook bestuurlijk trekker te zijn van deze krachtige beweging.

Over een huishoudelijk en financiële reglement wordt in de eerste ledenvergadering besloten. Deze vindt plaats in mei of juni 2022. Afspraken om mogelijke financiële risico's voor Olst-Wijhe te beperken worden dan gemaakt.

BEOOGD RESULTAAT

Doelstelling is om via het lidmaatschap van de K80 deel uit te maken van het netwerk van en voor de 'kleine en krachtige gemeenten' in Nederland, om daarmee onze bijdrage te leveren aan en ons voordeel te doen met de activiteiten gericht op:

- 1) belangenbehartiging van specifieke vraagstukken, uitdagingen en kansen bij de VNG en bij het Rijk en
- 2) onderlinge kennisdeling.

KADER

Bij het aangaan van een verbonden partij in de vorm van private rechtspersonen is er goedkeuring van de raad en Gedeputeerde Staten nodig. Aangezien het hier een informele vereniging betreft, is dit nu niet nodig.

ARGUMENTEN

1.1 Formalisering van de samenwerking is nodig

Tot nu toe is uitsluitend sprake van informele samenwerking. Alle inbreng is 'om niet' en op basis van vrijwilligheid uit met name de negen kopgroep-gemeenten. Dat heeft goed gewerkt, maar kent z'n beperkingen. Om de bestuurlijke en ambtelijke inzet te borgen is formalisering (met een betaald lidmaatschap) nodig. Dit om de ruim 50 gemeenten bij elkaar te brengen en te houden, en om de vraag

vanuit landelijke ontwikkelingen en netwerken te kanaliseren en te organiseren. Als platform van kleine gemeente zijn we immers uitgegroeid tot een serieuze gesprekspartner voor het rijk en de VNG. Ambtelijk adviseert de VNG om de oprichting van de K80 te formaliseren, om ook in de toekomst als K80 plaats te kunnen nemen aan de vele (bestuurlijke en ambtelijke) tafels en commissies.

1.2 De formele organisatie past bij de kernwaarden: Klein en Krachtig

De samenstelling van zowel de bestuurlijke kopgroep K80 alsook de ambtelijke werkgroep past bij de aard en cultuur van een kleine gemeente: handen uit de mouwen en praktisch aan de slag. Ook na formalisering willen we vasthouden aan de kernwaarden: Klein en krachtig. We kiezen voor een AB en een DB. Het DB wordt ondersteund door een kleine (ambtelijke) organisatie het Kernteam K80. Naast secretariaat en ambtelijke ondersteuning vormt lobby een integraal onderdeel van dit team.

1.3 De inhoudelijke pijlers van de K80 sluiten aan op de belangen van Olst-Wijhe

De Organisatie K80 is op twee pijlers gebouwd: belangenbehartiging en samenwerking. In beide pijlers zitten aanknopingspunten naar onderwerpen en belangen die zeker ook Olst-Wijhe raken. Beide pijlers rusten op een Agenda K80. Deze Agenda ontwikkelen we samen verder met de leden.

2.1 De gevraagde bijdrage is een kleine bijdrage met groot effect

Per deelnemende gemeente wordt een bijdrage van € 2.200 gevraagd om in de organisatie van de K80 te bekostigen. Met deze kleine bijdrage ontstaat een landelijk netwerk van kleine gemeenten. Door de krachten te bundelen ontstaat er vooralsnog een budget van € 110.000, vanuit de vijftig gemeenten die voornemens zijn om lid te worden, om in te zetten op aspecten als lobby en samenwerking die zonder de bijdrage niet mogelijk zijn. Dit brengt ons (mede) aan tafel in Den Haag, waar dit voorheen voor kleine gemeenten niet aan de orde was. Het levert ons daarnaast toegang tot een groot landelijk kennisnetwerk op diverse ontwikkelingen die voor kleine gemeenten en dus voor Olst-Wijhe belangrijk zijn.

3.1 Met vertegenwoordiging dragen we feitelijk bij aan de oprichting van de K80

Het is voor de formele oprichting gewenst dat ter vergadering (of anderszins) kenbaar wordt gemaakt dat Olst-Wijhe instemt met de oprichting en daartoe ook de lidmaatschapsbijdrage ter beschikking stelt.

4.1 Na oprichting komt er een tijdelijk Dagelijks Bestuur dat gevormd wordt door de nu zittende bestuurlijke kopgroep

Na de formele oprichting zal nog voor de zomer een bijeenkomst worden georganiseerd waarin het Algemeen Bestuur, en een nieuw Dagelijks bestuur, alsook de begroting voor de K80 worden vastgesteld. Tot die tijd is er een Dagelijks Bestuur nodig dat – op voordracht – zal worden aangewezen ter vergadering van 25 februari. Met aanwijzing van de huidige leden van de kopgroep in het Dagelijks Bestuur van de K80 tot de vervolgbijeenkomst, is continuïteit in de aanpak geborgd.

DRAAGVLAK

Niet van toepassing

DUURZAAMHEID

Niet van toepassing

RISICO'S (financieel/juridisch)

De kartrekkende rol die Olst-Wijhe nu vertolkt als kopgroeplid zal na verloop, omwille van roulering van de inbreng overgedragen worden aan andere deelnemers in het Dagelijks Bestuur.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

De benodigde contributie van jaarlijks €2.200 komt in 2022 ten laste van het rekeningresultaat en wordt vanaf boekjaar 2023 opgenomen via de kadernota en meerjarenbegroting 2023-2026 als autonome ontwikkeling.

AANPAK/UITVOERING

Wethouder Olthof vertegenwoordigt Olst-Wijhe bij de oprichting op 25 februari 2022.